

komstige hoge officieren die wel degelijk een agressief beleid voorstonden, en op dezen zou Spoor onvoldoende overwicht krijgen. 'Zijn zwakke punt', aldus ruim twee jaar later van Mook, 'is een zeker gebrek aan stabiliteit.'¹

★

De berichten over de *Bersiap*-acties hadden, zoals eerder opgemerkt, in de laatste maanden van '45 bij velen in Nederland alleen maar de wens gewekt om ten spoedigste met de Republiek af te rekenen – in januari '46 verschenen advertenties en aanplakbiljetten van een Stichting die zich noemde 'Indië in nood – geen uur te verliezen', en al die verontrusting bij een deel van de publieke opinie had een merkbaar effect op de Voorlopige Staten-Generaal. Schermerhorn, Logemann, vier andere ministers (onder wie die van oorlog en van marine) gaven op 3 januari samen met van Mook aan negen leden van de Eerste en elf van de Tweede Kamer een vertrouwelijke uiteenzetting over de stand van zaken en de militaire plannen alsook over de denkbeelden die aan Attlee waren voorgelegd – die eerste samenkomst met die parlementariërs leidde op 7 januari tot een tweede, waar aan Schermerhorn en Logemann scherp verweten werd dat zij, terwijl toch de mogelijkheid van overleg met de Voorlopige Staten-Generaal had bestaan, geheel eigener beweging aan de Britse regering een plan hadden ontvouwd waarin, zij het op vrij lange termijn, de mogelijkheid van een onafhankelijk worden van Indonesië was opgenomen. Een week later, 14 januari, leed Logemann in de Voorlopige Tweede Kamer een duidelijke nederlaag: een meerderheid, bestaande uit alle liberalen, ARP'ers en CHU'ers en een deel van de RKSP'ers, gaf steun aan een voorstel van de RKSP'er Max van Poll dat het parlement, dat, zo werd gemeend, door het kabinet onvoldoende werd ingelicht, een eigen commissie van onderzoek naar Batavia zou zenden – wij komen op die commissie nog terug.

Deze oppositie ten spijt besloot het kabinet-Schermerhorn, dat er zeker van was dat het, als de vrouwenskwestie werd gesteld, door de RKSP-fractie niet in de steek zou worden gelaten, voort te gaan op de ingeslagen weg, ja het ging nog een stap verder dan het in december al had gedaan.

¹ Brief, 12 maart 1948, van van Mook aan Beel, a.v., dl. XIII, p. 204.